

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
School academic administration expands opportunities Network Development
Center Maeha education quality Under the jurisdiction of the Mae Hong Son
Primary Educational Service Area Office, Area 2

ดอนชัย สุธา*

Donchai Suta*

บทคัดย่อ

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชากร คือ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 68 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน และครูจำนวน 65 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนขยายโอกาสศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จำนวน 68 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เรื่องการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) การหาความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) คำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach 3) การทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน, ค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ ด้านการพัฒนาหลักสูตร,ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน, ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี, ด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้, ด้านการนิเทศการสอน, ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา, ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3.การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ จำแนกตามเพศ ชายและเพศหญิง จำแนกตามสถานะในการทำงานผู้บริหารและครูมีต่อการบริหารงานวิชาการ มีต่อการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ปริญญาโท โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

4.การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ จำแนกตามอายุ พบว่าอายุที่ต่างกันที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

5.การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่าประสบการณ์ทำงานที่ต่างกันที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

Abstract

School academic administration expands opportunities MaeHo Educational Quality Development Network Center Under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office, Area 2 1) To study academic administration of schools to expand opportunities in the Mae Ha Educational Quality Development Network Center. Under the jurisdiction of the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office, Area 2 2) To compare the level of academic administration of schools to expand opportunities in the Mae Ha Educational Quality Development Network Center. Under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office, Area 2, classified by gender, age, position, educational level. and work experience

The population used in this research is the population of administrators and teachers of the School for Expanding Educational Opportunities. MaeHo Educational Quality Development Network Center Under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office, Area 2, academic year 2023, there are 68 people, consisting of 3 school administrators and 65 teachers. The group of information providers includes administrators and teachers of the School of Extended Opportunity Center, Mae Hong Son Educational Quality Development Network Center. flying Under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office, Area 2, there were 68 people. The research instrument was a questionnaire to collect quantitative data. Regarding the academic administration of the School, expanding opportunities MaeHo Educational Quality Development Network Center Under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office, Area 2, the statistics used in the research are 1) finding frequencies, percentages, means, standard deviations. 2) Calculate the confidence value of the questionnaire. By the method of finding the

alpha coefficient. Cronbach's (α -Coefficient) 3) Hypothesis testing Statistics were used to analyze the data, including Pearson correlation coefficients, t-tests, and one-way ANOVA.

The research results are summarized as follows.

1. School academic administration level expands opportunities in the Mae Ho Educational Quality Development Network Center. Under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office, Area 2, overall it is at a high level.

2. School academic administration expands opportunities in the Mae Ho Educational Quality Development Network Center. Curriculum development, teaching and learning process development, technology media development and use, learning resources development, teaching supervision, research to develop educational quality, measurement and evaluation. Transfer of academic results Overall it is at a high level.

3. Academic administration of schools, expanding opportunities in the Mae Ho Education Quality Development Network Center, classified by gender, male and female. Classified by work status, administrators and teachers have an impact on visa administration. towards visa administration Categorized according to bachelor's degree, master's degree, overall and each area are not different. Significant at .05

4. Academic administration of schools expands opportunities in the Mae Ho Educational Quality Development Network Center, classified by age. It is found that different ages have an effect on administrative administration in terms of developing the teaching and learning process. Development and promotion of learning resources Teaching supervision And in terms of measurement, evaluation and transfer of studies, there is no difference. Significant at .05

5. School academic administration expands opportunities in the Mae Ho Educational Quality Development Network Center. Classified by work experience It was found that different work experiences had no difference in overall and individual visa administration. Significant at .05

บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารการศึกษาต้องปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการปฏิรูปการเรียนรู้และระบบบริหารการศึกษากิจการงานวิชาการโรงเรียนนักวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษาดังก็ยอมรับกันว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดของการบริหารการศึกษาทุกระดับ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียน โดยเฉพาะเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา ความสามารถของผู้บริหารงานวิชาการจึงเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

ในปัจจุบันการศึกษาไทยให้ความสำคัญกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีเนื้อหาสาระสำคัญซึ่งเป็นแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศ ในหมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 ในการจัดการศึกษานั้นต้องคำนึงถึงการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงผู้เรียนทุกคนเป็นคนสำคัญ มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 39 ที่กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และการจัดการศึกษาทั้งการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งเป็นกลยุทธ์ในการบริหารของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้โรงเรียนเป็นองค์กรหลักในการปฏิรูปการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยกระจายไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในพื้นที่โดยตรง มุ่งเน้นในการบริหารจัดการ การกระจายอำนาจให้สถานศึกษาดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เกิดความอิสระคล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาเกิดความก้าวหน้ามีความเข้มแข็ง ในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรตลอดจนการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ นั่นคือ คุณภาพการศึกษาไม่ว่าจะเป็นด้านผู้เรียน ครูผู้สอนหรือสถานศึกษา ย่อมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโดยตรง การบริหารงานวิชาการประกอบด้วยงานหลายอย่าง สิ่งสำคัญของงานด้านวิชาการ คือหลักสูตรเป็นตัวกำกับงานด้านวิชาการขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการนำไปใช้ในแต่ละสถานศึกษา ทำให้ผลที่ปรากฏแตกต่างกันไป (ไพฑูริย์สินลาธน์ และคนอื่นๆ. 2560) ซึ่งการบริหารงานวิชาการที่ดีนั้นถือว่าเป็นตัวชี้วัดถึงคุณภาพของสถานศึกษา ที่จะสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ปกครองและชุมชน

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจาก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. 2550) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จรุงณี เก้าเอียน (2557) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด หากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจ เป็นส่วนสำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้าทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจการยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นภาระกิจหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา นักเรียน เป็นตัวกำหนดปริมาณงานสถานศึกษา การจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียน คุณภาพของโรงเรียน และ

เครื่องมือชี้วัดความสำเร็จ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร เพื่อให้พัฒนาสถานศึกษาให้สามารถพัฒนาคนอย่างเต็มศักยภาพ

โรงเรียนขยายโอกาสเป็นทางเลือกหนึ่งในการที่จะพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้พื้นฐานของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับบริบท ท้องถิ่น และสังคม โดยจัดให้แก่กลุ่มนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้มี โอกาสศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสคือการพัฒนาคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความรู้และประสบการณ์ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพควบคู่กันไปเพื่อที่จะให้นักเรียนได้มีความรู้ควบคู่คุณธรรมและทักษะในการประกอบอาชีพ และจากการประเมินโครงการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการพบว่ามีปัญหาในด้านการจัดเรียนการสอน คือการจัดครูเข้าสอนส่วนใหญ่ไม่ตรงตามวิชาเอก จำนวนครูไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และครูรับภาระการสอนหลายวิชารวมทั้งมีภาระงานนอกเหนืองานสอนมาก ครูบางคนขาดประสบการณ์ในการสอน ยังไม่มีความเข้าใจเรื่องหลักสูตรอย่างชัดเจน ขาดแคลนสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของเขตตำบลแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีทั้งสิ้น 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนสังวาลย์วิทยา โรงเรียนบ้านแม่ลัด และโรงเรียนบ้านแม่จ้าง ทุกโรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่สูง อยู่ในถิ่นทุรกันดาร นักเรียนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขาที่มีปัญหาด้านภาษาในการสื่อสาร ขาดครูที่ชำนาญในสาขาวิชาเอก และวิชาชีพ การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงกับวิชาเอก หรือความถนัด ขาดประสบการณ์ในการสอนและยังไม่มีความเข้าใจเรื่องหลักสูตรอย่างชัดเจน ขาดแคลนสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี ประกอบการเรียนการสอนครูมีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบงานอื่นมากนอกเหนือจากการสอน ไม่มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ รวมทั้งมีบรรจุแต่งตั้งและโยกย้ายตำแหน่งบ่อย ส่งผลกระทบโดยตรงกับคุณภาพการศึกษา

การวางแผนบริหารโรงเรียนในยุคปัจจุบันจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องจะต้องมี วิสัยทัศน์ในการพัฒนาโรงเรียนของตน และรู้จักวางแผนยุทธศาสตร์ให้ครอบคลุมการบริหาร 4 งาน คืองานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารบุคคล และงานการบริหารทั่วไป โดยมีงานวิชาการเป็นงานหลัก ส่วนงานอื่นๆเป็นงานสนับสนุนส่งเสริมให้งานวิชาการบรรลุจุดหมายได้ดียิ่งขึ้น การบริหารสถานศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย คือ นักเรียน บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี เป็นคนเก่ง และมีความสุข งานวิชาการจะเป็นงานที่ทำให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยตรง (จันทราณี สงวนนาม. 2545)

ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูโรงเรียนขยายโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 68 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน ครู จำนวน 65 คน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 68 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน และครูจำนวน 65 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนขยายโอกาสศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จำนวน 68 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส ของกระทรวงศึกษาธิการ (2546)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - กรกฎาคม 2566

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาข้อมูลในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นแบบสอบถาม สร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล เชิงปริมาณ เรื่องการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงาน

พื้นที่เขตการศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผู้วิจัยใช้ลิเคิร์ต (Likert's Scale) เป็นมาตราวัด โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยใช้แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน

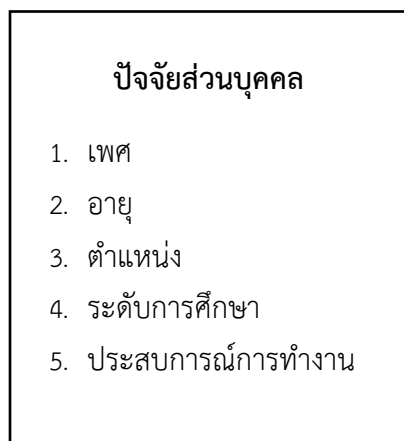
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach การทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ทดสอบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานพื้นที่เขตการศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานที่เกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา และสถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test) สำหรับวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป

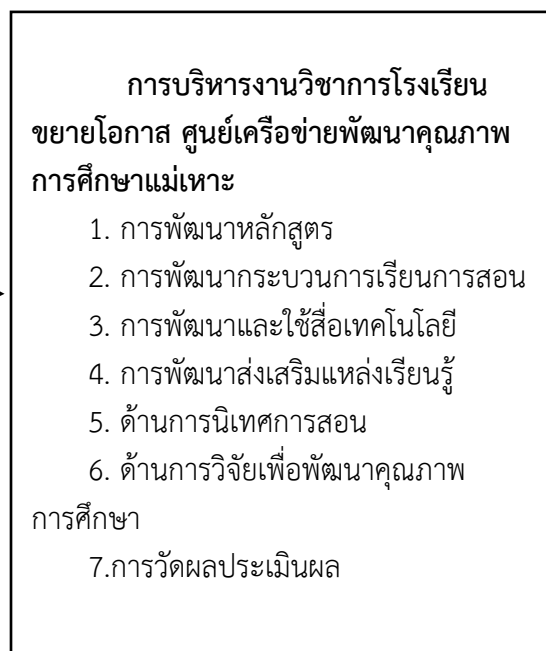
กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้านี้ สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.18 รองลงมาคือเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33.82 เป็นครู คิดเป็นร้อยละ 90.00 ผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 10 เป็นบุคลากรโรงเรียนสังวาลวิทยา คิดเป็นร้อยละ 47.06 โรงเรียนบ้านแม่ลิด คิดเป็นร้อยละ 30.88 โรงเรียนบ้านแม่จาง คิดเป็นร้อยละ 20.59 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.00 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 40.00 มีอายุ 30 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.30 มีอายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.00 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.70 มีประสบการณ์ในการทำงาน 3 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.70 มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.70 มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.70 ตามลำดับ

2. การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาระบบการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏผลดังนี้

2.1 ด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน รองลงมาสถานศึกษามีการจัดทำระเบียบการวัดผลและประเมินผลตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ และสถานศึกษาอนุมัติผลการเรียนและการเทียบโอนผลการเรียนตามที่คณะกรรมการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนกำหนด ตามลำดับ

2.2 ด้านการนิเทศการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ สถานศึกษานำข้อมูลมาวิเคราะห์ให้เห็นสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียนในแต่ละด้านได้อย่างชัดเจน รองลงมาสถานศึกษามีการวางแผนงานการนิเทศภายในสถานศึกษา และสถานศึกษามีการจัดทำคู่มือการนิเทศภายในและเผยแพร่ให้ครูในโรงเรียนเข้าใจกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

2.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ

2.4 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ

2.5 ด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือสถานศึกษามีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน รองลงมาสถานศึกษาดำเนินการให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานต่าง ๆ และสถานศึกษามีการจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่

2.6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา การศึกษางานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการ รองลงมาสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนและสถานศึกษามีการดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.7 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ คือ สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้ รองลงมามีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากันคือสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีกับสถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนและผู้สอนใช้สื่อที่ช่วยในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และสถานศึกษามีหนังสือ สื่อเทคโนโลยีและอื่น ๆ ที่หลากหลาย

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 จำแนกตามเพศ สถานะ วุฒิการศึกษา อายุและประสบการณ์ทำงาน ดังนี้

3.1 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า บุคลากรเพศชายและเพศหญิง ต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 จำแนกตามสถานะในการทำงานผู้บริหารและครูมีต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ปริญญาโท มีต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.4 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 จำแนกตามอายุ พบว่าอายุที่ต่างกันที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน และพบว่าอายุที่ต่างกันมีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ดังนี้

3.4.1 ผู้ที่อายุน้อยกว่า 30 ปี และอายุ 30 – 40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

3.4.2 ผู้ที่อายุน้อยกว่า 30 ปี และอายุ 30 – 40 ปี มีการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี ที่แตกต่างกัน

3.4.3 ที่อายุน้อยกว่า 30 ปี กับอายุ 30 – 40 ปี และอายุ 30 – 40 ปีกับ 41 ปีขึ้นไป มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่แตกต่างกัน

3.5 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานพบว่า ประสบการณ์ทำงานที่ต่างกันที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายตามความมุ่งหมายของการวิจัย กรอบแนวคิด และสมมติฐานของการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุก ทั้งนี้เนื่องจากในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ ได้แก่โรงเรียนสังวาลวิทยา โรงเรียนบ้านแม่ลิด และโรงเรียนบ้านแม่จางเป็นโรงเรียนที่มีการสับเปลี่ยนโยกย้ายตำแหน่งผู้บริหารและครูผู้สอนอยู่เป็นประจำ ทำให้การพัฒนากระบวนการวิชาการไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากผู้บริหารแต่ละคนมีนโยบายและแนวทางในการบริหารที่แตกต่างกัน การมุ่งพัฒนาสถานศึกษาของแต่ละคนจึงมุ่งประเด็นที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาจึงแสดงให้เห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชเรศ คำดีบุญ (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 พบว่าการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีผลการประเมินความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญญา ตปนียทรัพย์ และธีระพงศ์ บุศรากุล (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และบริบทของสถานศึกษาสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุรรัตน์ โชติวิชาศิริกุล (2560) ด้านบริหารหลักสูตรคือ คือสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อย คือ การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการประเมินผลการใช้หลักสูตรยังขาดความต่อเนื่อง และขาดการติดตามผลการดำเนินงานสอดคล้องกับจกภกฤษฎี วังวิทย์ยานันท์ ศึกษาปัญหาในการบริหารจัดการหลักสูตร ระดับสถานศึกษาใน โรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 51กรณีศึกษาโรงเรียนท่าหลวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 (2554) ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขาดการวางแผนประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามสภาพจริงทั้งก่อนใช้ระหว่างใช้และหลังใช้

1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยเน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูตรงกับความถนัดและวิชาเอกของครูทำให้

ครูสามารถจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความเหมาะสมต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ บุญเกิด (2548) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่าประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อย คือการบริหาร จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างพอเพียง เนื่องด้วยบริบทและการบริหารจัดการของสถานศึกษามีจุดเน้นและจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันและสอดคล้องกับ พิมพีใจ พุฒจิตร์รัส (2562) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้

1.3 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสนับสนุนให้ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงไกร บริธรรมมั่ง (2551) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา จังหวัดสระแก้ว พบว่า มีการส่งเสริมให้ครู ใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่บกพร่องหรือมีปัญหาทางการเรียน และข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อย คือการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาสื่อและการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นระยะ ๆ สอดคล้องกับประสงค์ เมธิพิณตกุล (2553, 32) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าครูไม่ครบชั้น ครูไม่ครบกลุ่มสาระการเรียนรู้ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ การดำเนินงานการนิเทศติดตามจึงไม่ต่อเนื่อง

1.4 การพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียนและข้อที่เนื่องจากโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ เป็นโรงเรียนในพื้นที่สูง ระยะทางห่างไกลจากโรงพยาบาล จึงมีการคำนึงถึงการดูแลสุขภาพอนามัยของผู้เรียน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บ และอุบัติเหตุต่าง ๆ ได้ค่าเฉลี่ยน้อย คือมีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนอยู่ อุปกรณ์อยู่ในสภาพดี เนื่องจากโรงเรียนต้องกระจายงบประมาณไปยังส่วนอื่น ๆ ทำให้อุปกรณ์และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

1.5 ด้านการนิเทศการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การนำข้อมูลมาวิเคราะห์ให้เห็นสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียนในแต่ละด้านได้อย่างชัดเจน และข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อย คือมีการใช้สื่อ / เครื่องมือในการนิเทศภายในสถานศึกษาเนื่องจาก การนิเทศการศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเนื่องจากการทำความเข้าใจในภารกิจที่พึงปฏิบัติเพื่อการปฏิรูปการศึกษาด้วยกระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยการให้ความช่วยเหลือและนำส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพสอดคล้องกับแนวคิดของ มลชยา จี๊สละ (2558) ด้านการนิเทศภายในมีการประชุมวางแผนการจัดทำแผนการนิเทศการศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบงานนิเทศจัดทำเครื่องมือและปฏิทินการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสรุปสารสนเทศ

1.6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา การศึกษางานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อย คือมีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียน ของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น อาจเป็นเพราะผู้บริหารและคณะครูยังขาดความรู้ความเข้าใจใน กระบวนการวิจัย การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทำให้การเผยแพร่วิจัยของครูไปยังสถานศึกษาอื่นไม่บรรลุผล สอดคล้องกับศุภวรรณ สุธัมมา (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวมปัญหาสูงสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนและจัดเวที ให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยในชั้นเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชา พุ่มพวง (2559) พบว่า สถานศึกษาขาดการชี้แจงครูให้เห็นความสำคัญของการทำวิจัยและสนับสนุนให้ครูเผยแพร่งานวิจัย จัดอบรมเชิง ปฏิบัติการและนิเทศ ติดตามประเมินผลและการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการสอนเท่าที่ควร

1.7 การวัดผลประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนและข้อที่ ได้ค่าเฉลี่ยน้อย คือมีการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะสถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้ครูมีความรู้และทักษะทางด้านการวัดผลและประเมินผล ขาดการสร้าง เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย ไม่มีการประเมินผลตามสภาพจริง และไม่มีการบูรณาการการใช้ เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ ใหญ่เลิศ (2554)พบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผลการเรียน สถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการประเมินตามสภาพจริงและการพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ แม่เหาะ จำแนกตามเพศ สถานะ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ จำแนกตามเพศ พบว่า บุคลากรเพศชายและเพศหญิงมีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ความสามารถของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาประกอบกับการการปฏิบัติงานวิชาการมีการแบ่งภาระงาน หน้าที่อย่างชัดเจน มีการกำหนดรูปแบบที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทำให้การบริหารงานวิชาการอยู่ในทิศทาง เดียวกันซึ่งสอดคล้องกับ ชาลินี ฉายรัตน์ (2550) ที่ได้จัดลำดับความสำคัญของงานวิชาการไว้เป็นอันดับแรกจาก งานอื่น ๆ ของผู้บริหารโรงเรียน

2.2 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ จำแนกตามสถานะ พบว่าการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ จำแนกตามสถานะในการทำงานผู้บริหารและครูมีต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารและคณะครูมีการประชุมวางแผนงานกันอย่างสม่ำเสมอ มีการกำหนดทิศทาง กรอบภาระงานในการ ดำเนินงานวิชาการและผู้บริหารเป็นผู้นำในทางวิชาการ มีครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่ทำหน้าที่ควบคุม บริหารงานให้

อยู่ในแผนงานที่วางแผนไว้ สอดคล้องกับสิทธิพร ไซคีนิ และซิณพนธ์ ศรีจันทร์ (2566) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลปรากฏว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่มีเพศ ตำแหน่ง วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

2.3 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ จำแนกตามวุฒิการศึกษา การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ จำแนกตามวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ปริญญาโท มีต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ครูที่ได้รับการศึกษา วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ก็มีการพัฒนางานวิชาการได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากครูในโรงเรียนได้พัฒนาตนเองโดยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอยู่เสมอ มีความรู้ใหม่ ๆ เรียนรู้งานวิชาการไปพร้อมกัน จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีศักยภาพในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยข้อนี้ไม่เป็นไปตามสอดคล้องกับพิมพ์ใจ พุฒจิตร์ (2562) ได้ศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 จำแนกตามระดับการศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 ระดับการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ จำแนกตามอายุ พบว่าอายุที่ต่างกันที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน และพบว่าอายุที่ต่างกันมีต่อการบริหารงาน วิชาการมีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นดังนี้ ผู้ที่อายุน้อยกว่า 30 ปี กับอายุ 30 – 40 ปี และอายุน้อยกว่า 30 ปี กับ 41 ปีขึ้นไป มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ผู้ที่อายุน้อยกว่า 30 ปี กับอายุ 30 – 40 ปี มีการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี ที่แตกต่างกัน อายุต่ำกว่า 30 ปี กับอายุ 30 – 40 ปี และอายุ 30 – 40 ปีกับ 41 ปีขึ้นไป มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากอายุที่ต่างกันทำให้มุมมอง ทักษะและแนวปฏิบัติในการทำงานที่แตกต่างกันสอดคล้องกับพรพิมล ศรี โมสาร (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของครูอำเภอ บ้านฉาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตามจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 10 ข้อได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียนอื่นและการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สอดคล้องกับถาวร ศรีเกตุ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1 พบว่าการบริหารวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามอายุ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และสอดคล้องกับ กษมา แพร่ภิญโญ

(2546) พบว่าข้าราชการครูที่จำแนกตามอายุมีความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการและพัฒนาโดยกระบวนการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2.5 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าประสบการณ์ทำงานที่ต่างกันที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องจากการบริหารวิชาการเป็นลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของ วิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผลประเมินผล หลักการนิเทศ การศึกษาและการวิจัย เป็นต้น หลักการต่างๆ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญ ก่อให้เกิดลักษณะความเป็นวิชาการที่ ต้องอาศัยองค์ความรู้เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์ ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจำเป็นต้อง คำนึงถึงหลักการต่างๆ เพราะด้านการบริหารการศึกษามีหลักและกระบวนการในการดำเนินการถึงจำเป็นต้อง สอดคล้องกับหลักการของศาสตร์ในสาขาวิชา จึงทำให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ใน การทำงานต่างกันมีทัศนะต่อการบริหารวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทร วิไล ลักษณะ (2550) ซึ่งศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการดังกล่าว ผล การศึกษาพบว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาประสบการณ์ในการทำงาน และเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. การศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสในศูนย์เครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่เหาะ

3.1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน พบว่าปัญหาหลักปัญหาอัตรากำลังของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษามีการโยกย้ายบ่อยทำให้ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ เพราะการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนนั้นต้องอาศัยครูเป็นหลักที่จะเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะวางแผน และดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้ บรรลุผล หากครูมีการโยกย้ายตำแหน่งบ่อยทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่องและต้องมีการเรียนรู้งานใหม่อยู่ เสมอ และรองลงมาคือการจัดกิจกรรมเสริม แทรกระหว่างภาคเรียน ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนไม่เป็นไปตามที่ กำหนดไว้ จึงควรมีการจัดตารางการทำกิจกรรมให้แน่นอน ไม่กระทบต่อตารางเวลาเรียน สอดคล้องกับการศึกษา ของสมเดช สีแสง (2532) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ขนาดเล็ก พบว่าครูไม่ครบชั้น ครูไม่ตรงกลุ่มสาระการเรียนรู้อุปกรณ์ไม่เพียงพอเป้าประสงค์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับวิจัย จันทพรหม (2550) ได้ศึกษาการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใน จังหวัดนครราชสีมาพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อตามแนวการสอนแบบบูรณาการซึ่งสถานศึกษาควร ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับบุชา ศรีสร้อย (2551) ได้ศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ควร พัฒนาโดยวิธี จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจความถนัดของผู้เรียนให้มากขึ้น ผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรมจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม

3.2 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี พบว่ามีปัญหาการเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนมีข้อจำกัด เครือข่ายไม่เสถียร หากจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องใช้เทคโนโลยี นักเรียนจะไม่สามารถเข้าใช้งานได้ สถานศึกษาควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสัมมนาเพื่อผลิตพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ หรือเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนชุมชน และมีความทันสมัย ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สนับสนุนให้ครูสร้างสรรค์และเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อินเทอร์เน็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์สถานศึกษาจัดหา Internet ความเร็วสูง และสถานศึกษาควรจัดหาสื่อเครื่องมือ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเพียงพอ ทันสมัยและครบทุกชั้นเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีมีอยู่อย่างจำกัด และที่มีอยู่ไม่สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ผู้บริการไม่มีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในการผลิตหรือสร้างสื่อโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ครูขาดความรู้ และทักษะในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ ศรีจันทร์ (2556) พบว่า ด้านการจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ คือ การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชา พุ่มพวง (2559) พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีควรวางแผนจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อและซ่อมบำรุงให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษาจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้สื่อเทคโนโลยีการสอนนิเทศและประเมินผลการใช้สื่อการสอน สร้างแรงจูงใจให้ครูผลิตสื่อการสอน

3.3 ด้านการนิเทศการสอน มีผู้แนะนำว่าควรมีการนิเทศติดตามที่เป็นระบบ เนื่องจากการนิเทศ การศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเนื่องจากการทำความเข้าใจในภารกิจที่พึงปฏิบัติเพื่อการปฏิรูป การศึกษาด้วยกระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยการให้ความช่วยเหลือและนำเสนอส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพสอดคล้องกับแนวคิดของ มลชยา จี๊สละ (2558) ด้าน การนิเทศภายในมีการประชุมวางแผนการจัดทำแผนการนิเทศการศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบงาน นิเทศจัดทำเครื่องมือและปฏิทินการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบแนะนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสรุปผลการนิเทศ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรจัดหางบประมาณในการส่งเสริมงานบริหารวิชาการทั้ง 7 ด้านให้มีประสิทธิภาพ
2. ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการติดตามการดำเนินงานในทุกด้าน เพื่อนำผลมาปรับใช้ในการปรับปรุงคุณภาพของงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ครูควรมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการทุกด้านและนำผลการดำเนินงาน มาพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น
1. ควรจัดทำเอกสาร แบบฟอร์ม เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างมีระบบและสะดวกในการใช้งาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำด้านที่สนใจไปปรับใช้และพัฒนาและประเมินผลสภาพการบริหารงานวิชาการต่อไป

2. ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เพื่อให้ทราบปัญหาภายในโรงเรียนแต่ละที่ชัดเจน และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ควรศึกษาความต้องการแนะแนวทางการพัฒนาวิชาการ เพื่อใช้ข้อมูลในการวางแผนการพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนให้ผู้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ พวงงาม. (2560). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว. รายงานวิจัยปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : ศูรสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2560). กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิตติศักดิ์ อังคะนาวิณ และอภิสรณ์ ภาชนะวรรณ. (2562). การนิเทศการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าสู่
ยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ. 4(1), 193-206
- เกริน ช้อยเครือ. (2562). การบริหารงานวิชาการ. ค้นเมื่อ 29 พฤษภาคม 2564, จาก
<https://sites.google.com/a/hi-supervisory5.net/npt2/bukhlakr/kerin?fbclid=Iw>
ขวัญชัย ช้วนา และธารทิพย์ ช้วนา . (2562). “การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้
ในศตวรรษที่ 21”. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 16(73), 13 - 22.
- ครูเชิงราย. (2563). การวัดผล ประเมินผล และงานทะเบียน เทียบโอนผลการเรียน. ค้นเมื่อ 2 มิถุนายน
2565, จาก <https://www.kruchiangrai.net/2020>
- จรุณี แก้วเอียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา กลยุทธ์ และแนวทางการปฏิบัติ
สำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- จันทร์จิรา สุดใจ. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
ประถมศึกษาของรัฐบาลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. รายงานวิจัย
ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม.
- จิระศักดิ์ ภูศิริ. (2560). การศึกษาการบริหารงานวิชาการตามทฤษฎีของครูโรงเรียนวัดวัชคามคหวิป
อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด. รายงานวิจัยปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- เจนจิรา เวียนสุข. (2561). การบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมหรณพาราม.

- รายงานการวิจัยปริญญาบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชวนชัย เชื้อสาธุน. (2546). **ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ของบุคลากรในจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร อำนาจเจริญ และศรีสะเกษ. อุบลราชธานี : สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.**
- ชูศรี สนิทประชากร. (2560). การเรียนรู้ โดยการร่วมมือ. **จันทร์เกษมสาร. 1(4), 42 – 49.**
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.**
- ฐิตารีย์ กุลวงศ์คณะศ. (2560). **สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานวิชาการเพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. รายงานการวิจัยปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา บริหารการศึกษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.**
- ณรงค์ พิมพ์สาร บังอร โกศลปริญญาพันธ์ และพงษ์ศักดิ์ พัวพรพงษ์. (2563). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่มี ต่อการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. **วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์. 7(2), 315**
- ทิตินา แฉมมณี. (2560). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่8. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- นงเยาว์ ธาราศรีสุทธิ. (2529). **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา, กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐาน การศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2557). **ผลของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาภาษาไทยที่มีต่อความสามารถ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในการเรียนการสอนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1. รายงานวิจัยปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.**
- นพดล สมทรัพย์. (2564). **การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดน่าน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. รายงาน การวิจัยปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา.**
- นิพัฐพนธ์ สนิทเหลือ. (2562). **การคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป G*POWER SAMPLE SIZE CALCULATION USING G*POWER PROGRAM, ค้นเมื่อ 2 มิถุนายน 2565, จาก file:///C:/Users/wichakan_tr33/Downloads/svittj,+บรรณานิการวารสาร,+36+นิพัฐพนธ์.pdf.**
- พงศกร อุดลพิทยาภรณ์ และนันท์รัตน์ เจริญกุล. (2561). **การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. ค้นเมื่อ 2 มิถุนายน 256, จาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/180138>**
- พิมพ์ใจ พุดจตุรัส. (2562). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1. รายงานวิจัยปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์**
- เพ็ญภา ตปนิยทรัพย์ และธีระพงศ์ บุศรากุล. (2564). **แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร,11(2),77-90**

- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคนอื่นๆ. (2560). การพัฒนาความสามารถในการออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงผลิตภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. รายงานการวิจัยปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภัทรพล สำเนียง. (2560). การวิจัยกับการพัฒนาการศึกษา. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2565, จาก <http://pattarapon.myreadyweb.com/page-3911.html>
- ภาคินี จัยสำราญ. (2561). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี. รายงานการวิจัยปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- กัญญา สาธ. (2546). หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). กฎหมายรัฐธรรมนูญ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- รุ่งชัดดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิรมณ ปันงาม. (2565). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในศตวรรษที่ 21. รายงานการวิจัยปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพ.
- ศุภวรรณ สัจจุพิบูล. (2560). แนวคิดการนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. ค้นเมื่อ 2 มกราคม 2565, จาก <https://so05.tcithaijo.org/index.php/sujthai/issue/view/7736>
- สันทิบาล และชาญชัย ศรีไสยเพชร. (2560). ทักษะและเทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ : พิกซ์อักษร
- สัมมา ธนธียร. (2560). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). การนิเทศเพื่อส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). หลักสูตรการศึกษาแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2552). สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2552. นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554).
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2559). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา รอบสาม(2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา.

- สุบัน ประทุมทอง. (2561). **รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย**. รายงานการวิจัยปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2560). **รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยอาศัยสถานการณ์จำลองเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา**. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 10 (ฉบับพิเศษ), 8.
- สุมิตร คุณานุกร. (2533). **หลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพฯ ฯ : ชวนพิมพ์.
- สุริรัตน์ โชติวิชาศิริกุล. (2560). **การบริหารงานวิชาการแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก**. วารสารวิจัยวิชาการ, 4(2), 123.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2560). **การศึกษาความต้องการการพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1**. รายงานการวิจัยปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม.
- อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**. รายงานการวิจัยปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อุทัย ไทยกรณ์ สุขแก้ว คำสอน และเกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์. (2562). **รูปแบบการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา**. รายงานการวิจัยปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2538). **การบริหาร : ทักษะและการปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ ฯ : สุขภาพใจ.
- Best, John W. and Kahn, James V. (1998). **Research in Education**. (8th ed.). Singapore : Allyn and Bacon.
- Best, John W. (1977). **Research in education**. (3rd ed.). New Jersey : Prentice Hall.
- Good, Carter. V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw – Hill.
- Hills, P.J. A. (1982). **Dictionary of Education**. London : Routledge & Kegan Pay
- Hopkins, C.D. and Antes, R.L. (1990). **Classroom Measurement and Evaluation**. 3rd ed. Itasc, IL : F.E. Peacock.
- Kerlinger, Fred N. (1986). **Foundations Of Behavioral Research**. 3rded. USA : Holt, Rinehart and Winston, Inc.
- Oosterhof, A. (1994). **Classroom Applications of Educational Measurement**. 2d ed. New York : Macmillan College Publishing Company.
- Popham, R., & Baker, F. (1970). **A first course in factor analysis**. (2nd ed.). Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates.
- Richard, J. C. (1994). **Teaching Foreign Language**. Chicago: University of Chicago Press.

- Sax, Gilbert. (1989). **Principles of Educational and Psychological Measurement and Evaluation**. 3rd ed. United states : Wadsworth Publishing Company Inc.
- Saylor, J.G. Alexander. W.M. (1974). **Planning Curriculum for Schools**. New York : Holt. Rinehart and Winston.
- Taba, Hida. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York : Harcourt, Brace and World Nic.
- Wiersma, William and Jurs Stephen G. (1990). **Educational Measurement and Testing**. 2 nd ed. Massachusetts : A Division and Schuster.